

Nye tjenestepensjoner

Drøfting av behov og konsekvenser

Ved

Nils Martin Stølen
Statistisk sentralbyrå

Kommentarer til Hippe og Lillevold
FAFO-seminar, 12. November 2010

Bilde av fremtidige ytelser

- Påviser at dagens 60-åringers med AFP-rett kommer godt ut med pensjonering ved 67 år
- Enda gunstigere etter skatt
- På sikt vil levealdersjusteringen stramme til. Personer født i 1975 kommer vesentlig dårligere ut gitt pensjonering 67 år
- 2 prosent OTP-innskudd gir ikke særlig pensjon i overskuelig framtid, selv for 1975-kohorten
- Personer uten rett til AFP får derfor vesentlig lavere pensjon enn personer med AFP

Inntekt som pensjonist versus tidligere arbeidsinntekt

Table 4.4 Replacement rates after tax for different wage levels when AFP and supplementary pensions are included

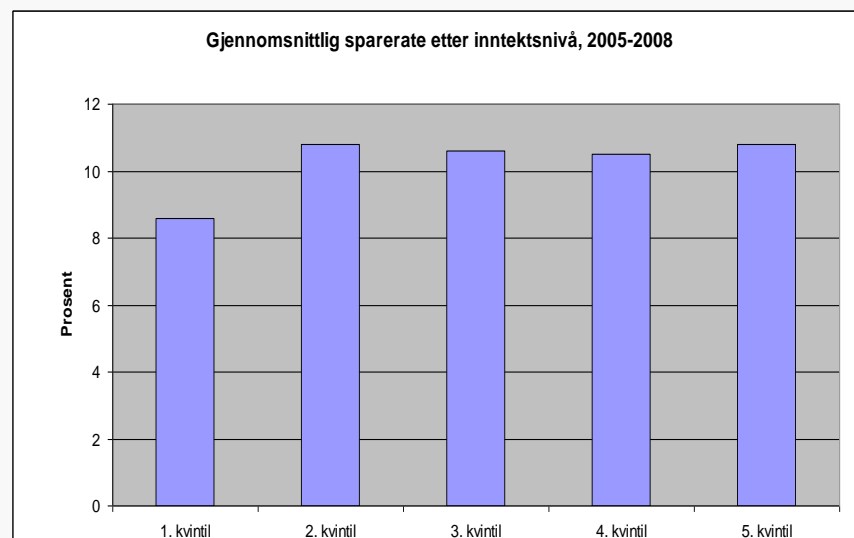
Retirement age	1949 cohort				1980 cohort			
	62	65	67	70	62	65	67	70
AW67	*	74.8 %	81.3 %	91.5 %	68.6 %	75.5 %	81.0 %	89.8 %
AW100	57.0 %	64.9 %	72.0 %	84.7 %	57.5 %	65.0 %	72.6 %	85.9 %
AW150	47.9 %	57.1 %	63.7 %	75.2 %	47.4 %	55.9 %	62.8 %	74.4 %

* Conditions for retirement not fulfilled in this case

Kilde: Beregninger fra NAV i Christensen, Fredriksen, Lien og Stølen:
 Publiseres i 2011 i bok om NDC pensjonssystemer

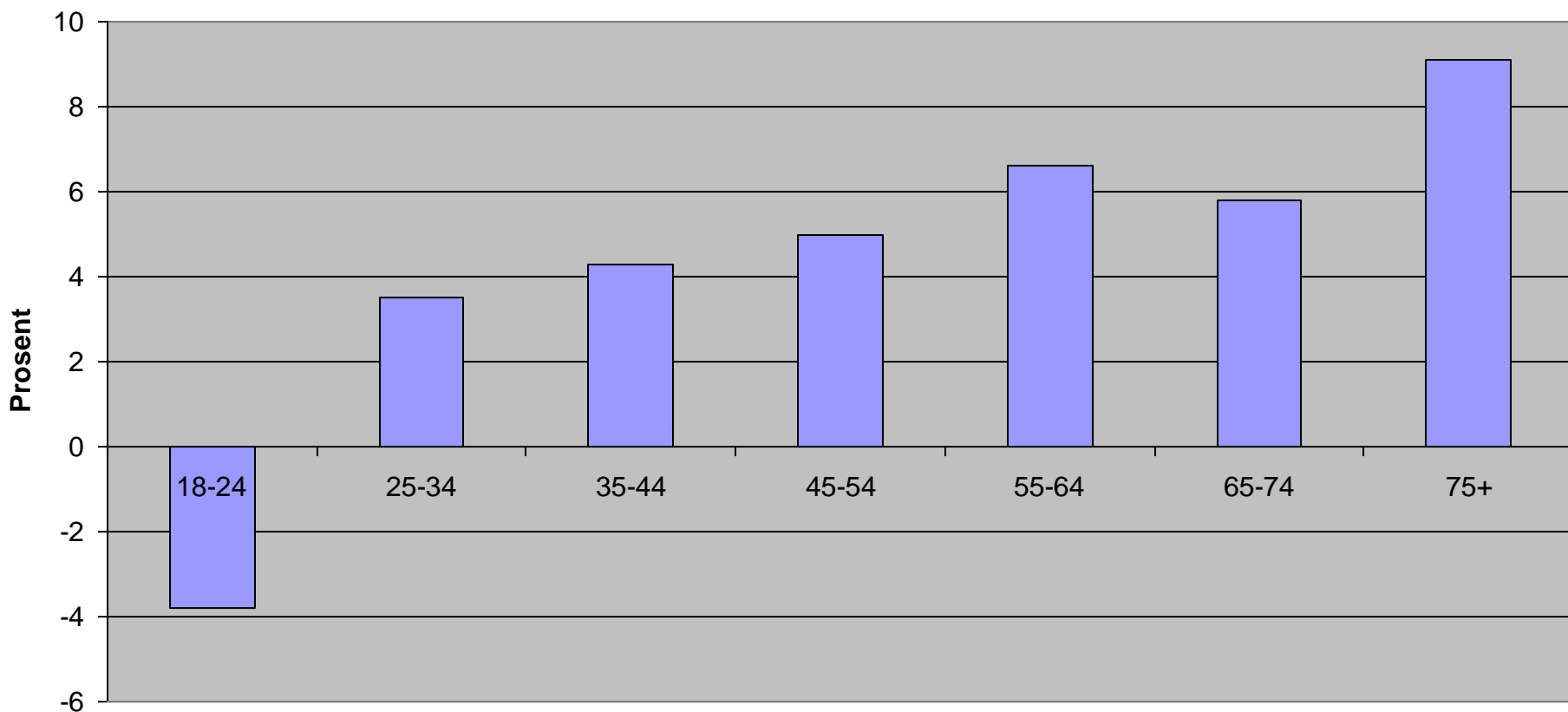
Vurdering av behovet

- Personer uten AFP eller offentlig tjenstepensjon vil isolert sett trolig ønske høyere pensjon
- Men hvem skal betale?
 - De selv ved å øke sparingen?
 - Bedriftene? Kan fort innebære lavere lønn
 - Det offentlige? Fastlagt minstesikring i folketrygden. Neppe store justeringer
 - Stordriftsfordeler ved tjenstepensjon sammenliknet med individuelle ordninger

Paradoks: Høy sparerate blant de eldste

Gjennomsnittlig sparerate etter aldersgruppe 2005-2008

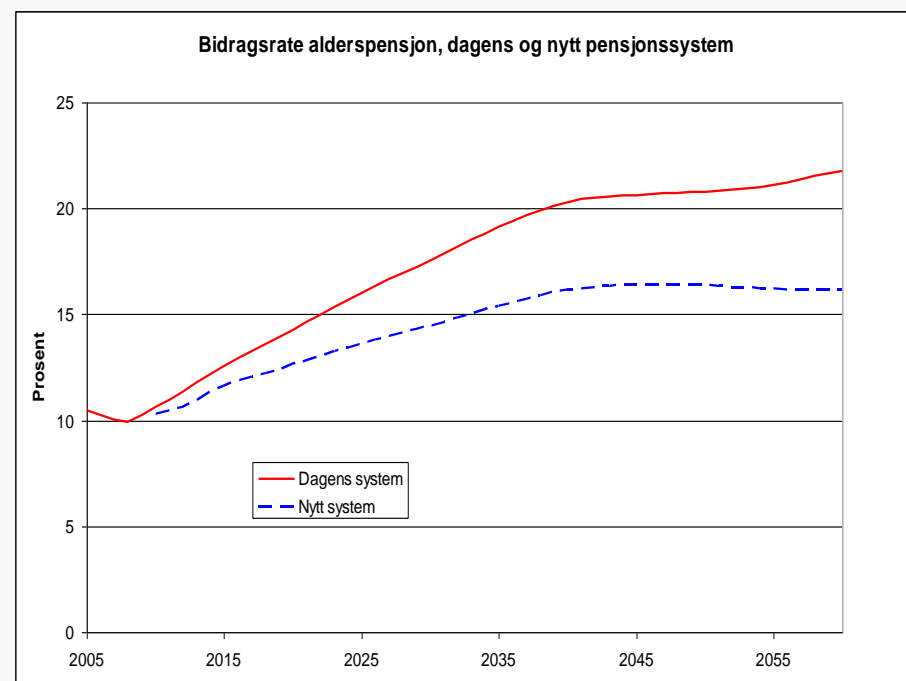

Effekter av pensjonsreformen

- En stor del av de yrkesaktive vil trolig opprettholde ytelsene ved utsatt pensjonering
- Hovedtrekkene i dagens AFP og tjenestepensjon videreføres i offentlig sektor
- Trolig noe innstramming overfor tidligere uføre som følge av levealdersjusteringen ved overføring til alderspensjon ved gitt alder

Uansett økt finansieringsbyrde av folketrygdens alderspensjon

- Unormalt mange yrkesaktive i forhold til pensjonister i dag innebærer lav finansieringsbyrde
- Klart lavere enn stipulert 18,1 prosent, sparelignende utforming
- Økt finansieringsbyrde kan motvirkes ved:
 - Svakere vekst i offentlig tjenesteproduksjon enn skattegrunnlaget
 - Økte skattenivå – kan delvis betraktes som økt tvungen sparing for å sikre alderspensjon

Effekter av økt omfang av tjenestepensjon

- Isolert sett en forskyving framover av inntekt og konsum
- Men ikke åpenbart at den samlede spareraten blir påvirket
 - Andre former for sparing vil trolig bli redusert
- Økt omfang av tjenestepensjon særlig rettet inn mot personer med lavere inntekter
 - Obligatoriske ordninger kan øke sparingen noe for disse, men er det ønskelig?